

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/6/2024
Identifikačné číslo spisu:	1116209954
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Sedlačková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1116209954.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedlačkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: GRAITEC SK s.r.o., Mlynské Nivy 71, 821 05 Bratislava, IČO: 35 805 781, zastúpený: BTLAW s. r. o., Mariánska 12, 811 08 Bratislava, IČO: 36 867 276, proti žalovanému: smartCAD s.r.o., Čajakova 19, 811 05 Bratislava, IČO: 44 743 289, zastúpený: Advokátska kancelária JURIKA & KELTOŠ, s. r. o., Mickiewiczova 2, 811 07 Bratislava, IČO: 35 951 087, o ochranu proti nekalej súťaži, vedenom na Mestskom súde Bratislava III, sp. zn. B1-37CbPv/1/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3CoPv/2/2021-946 zo dňa 3.5.2023, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušuje

- rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3CoPv/2/2021-946 zo dňa 3.5.2023 a rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č. k. 37CbPv/1/2016-811 zo dňa 3.10.2019 vo výroku III., IV. a V. v znení opravného uznesenia č. k. 37CbPv/1/2016-874 zo dňa 27.10.2020,

- uznesenie Mestského súdu Bratislava III, č. k. B1-37CbPv/1/2016-957 zo dňa 30.8.2023

a vec v zrušenom rozsahu vracia Mestskému súdu Bratislava III na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 37CbPv/1/2016-811 zo dňa 3.10.2019 pripustil späťvzatie časti návrhu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti zdržať sa používania označenia obsahujúceho pojem „stor“ alebo „storcad“ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti od právoplatnosti rozsudku, ako aj povinnosti zmeniť svoje obchodné meno tak, aby neobsahovalo výraz „stor“ alebo „storcad“ a podať návrh na zmenu zápisu v obchodnom registri do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobu v tejto časti zastavil (výrok I.). Druhým výrokom pripustil zmenu petitu, a to tak, že „žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané zadostučinenie vo výške 75.000 eur, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %“. Vo výroku III.

žalobu žalobcu o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku primerané zadost'učinenie vo výške 70.000 eur zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania a trovy za zastúpenie advokátom rozsahu 100 % (výrok IV.) a súčasne žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia za podanie predbežného opatrenia nepriznal (výrok V.). Opravným uznesením č. k. 37CbPv/1/2016-874 zo dňa 27.10.2020 súd prvej inštancie opravil výrok III. svojho rozsudku tak, že „žalobu o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi primerané zadost'učinenie vo výške 75.000 eur zamietá“.

2. V odôvodnení rozsudku prvoinštančný súd uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný v hospodárskej súťaži nepoužil obchodné meno, ktoré v tom čase používal žalobca, zápis obchodného mena do obchodného registra bez reálneho výkonu podnikateľskej činnosti nebol spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo zámeny s podnikom, obchodným menom, osobitným označením alebo výrobkami alebo výkonmi žalobcu, z výslovného upozorňovania obchodných partnerov na odlišné subjekty žalobcu a žalovaného pri uzatváraní zmluvných vzťahov v žiadnom ohľade nevyplýva zámer žalovaného akokoľvek využívať povest' žalobcu. V súvislosti s nárokom žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia prvoinštančný súd uviedol, že žalobca primerané finančné zadost'učinenie dostatočne neodôvodnil. Podľa súdu prvej inštancie žalobca neunesol bremeno tvrdenia, keď netvrdil, z akých dôvodov považuje za primerané práve zadost'učinenie vo výške 75.000 eur. Ďalej uviedol, že v žalobe, aj ďalších podaniach žalobcu, absentujú akékoľvek tvrdenia odôvodňujúce uplatňovaný nárok v tejto časti, a preto žalobca nesie nepriaznivé dôsledky v podobe zamietnutia jeho žaloby.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3CoPv/2/2021-946 zo dňa 3.5.2023 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch III., IV. a V. Súčasne priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

4. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že zo skutkových tvrdení strán sporu a z vykonaného dokazovania nevyplývajú skutočnosti, ktoré by preukazovali, že na strane žalovaného prišlo k nekalosúťažnému konaniu, ktoré by odôvodňovalo priznanie nároku na primerané zadost'učinenie. Odvolací súd vychádzal najmä zo skutočnosti, že spoločník a konateľ žalovaného bol v minulosti spoločníkom a konateľom žalobcu, členom dozornej rady žalobcu bez toho, aby strany sporu preukázali existenciu konkurenčnej doložky, ktorá by žalovanému resp. O.. A. zakazovala podnikat' v rovnakom predmete podnikania počas určitej doby. Ďalej konštatoval, že je nesporné, že strany sporu podnikajú v konkurenčnom prostredí, t. j. sú v súťažnom vzťahu, avšak to automaticky nezakladá nekalosúťažné konanie. Na to, aby sa jednalo o nekalé súťažné konanie je potrebné kumulatívne naplnenie a) ide o konanie v hospodárskej súťaži, b) takéto konanie je v rozpore s dobrými mravmi a c) takéto konanie je spôsobilé privodiť ujmu. Iba ak sú splnené všetky tri podmienky generálnej klauzuly, môže súd pristúpiť k posúdeniu konania zodpovedného subjektu z toho hľadiska, či sa jedná o niektorú zo skutkových podstát nekalej súťaže podľa § 45 až § 52 Obchodného zákonníka alebo nie. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobca žalobou uplatnený nárok odvodzuje od užívania označenia „stor“, „storcad“, a teda poukazuje najmä na vyvolávanie nebezpečenstva zámeny, parazitovanie na povesti, neoprávnené používanie obchodného mena, ktoré mu mali privodiť znížené obraty. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca však pokiaľ ide o skutkové tvrdenia a navrhnuté dôkazy nebol natoľko konkrétny, aby z vykonaného dokazovania vyplynul záver, v príčinnej súvislosti s akým konaním žalovaného malo dôjsť k zníženiu obratu. Žalobca tiež nepreukázal dôvodnosť uplatňovaného nároku aj s ohľadom na skutočnosť, že sám dočasne upustil od používania „stor“, t. j. nie je zjavné, ako mala uvedená skutočnosť vplývať na obrat žalobcu. Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval, že nebolo v konaní hodnoverným spôsobom preukázané žiadne konanie žalovaného, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi a ani také konanie žalovaného, ktoré by mohlo vzbudzovať podozrenie z nekalosúťažného konania žalovaného voči žalobcovi. Keďže nebolo preukázané nekalosúťažné konanie, nemožno priznať ani nárok na primerané zadost'učinenie, a preto nepovažoval odvolací súd za účelné, aby ďalej analyzoval hypotetické nároky žalobcu na peňažné alebo nepeňažné zadost'učinenie. Odvolací súd teda dospel k záveru, že žaloba bola

podaná nedôvodne, nakoľko nebola splnená žiadna z tvrdených podstát nekalosúťažného konania, ale v tomto spore sa jedná o odídenie bývalého konateľa a spoločníka, a teda vytvorenie novej konkurencie pre žalobcu, čo však nie je v podmienkach trhovej ekonomiky zakázané, a teda na strane žalovaného nedošlo k vyvolaniu nebezpečenstva zámeny, parazitovaniu na povesti, neoprávnenému používaniu obchodného mena, ani inému konaniu v rozpore s dobrými mravmi v hospodárskej súťaži.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Žiadal, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

6. Dôvod prípustnosti podľa § 420 písm. f) CSP žalovaný odôvodňoval tým, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie s prekvapivým odôvodnením, keď konštatoval, že „z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že na strane žalovaného nedošlo k nekalosúťažnému konaniu, a teda nie je dôvodné ani účelné, aby súd ďalej analyzoval hypotetické nároky na peňažné alebo nepeňažné zadost'učinenie, keďže nárok na primerané zadost'učinenie žalobcovi nevznikol; odvolací súd teda dospel k záveru, že žaloba bola podaná nedôvodne, nakoľko nebola naplnená žiadna z tvrdených podstát nekalosúťažného konania, ale v tomto spore sa jedná o odídenie bývalého konateľa a spoločníka, a teda o vytvorenie novej konkurencie pre žalobcu, to však nie je v podmienkach trhovej ekonomiky zakázané, a teda na strane žalovaného nedošlo k vyvolávaniu nebezpečenstva zámeny, parazitovaniu na povesti, neoprávnenému používaniu obchodného mena, ani inému konaniu v rozpore s dobrými mravmi v hospodárskej súťaži“. Toto konštatovanie považuje žalobca za nepravdivé, pretože podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie nikde vo svojom rozsudku tento záver nevyslovil. Dovolateľ má teda za to, že odvolací súd prijal úplne nový právny aj skutkový záver bez toho, aby svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Ďalej namieta, že v celom spore sa nedozvedel, prečo a na základe akých právnych argumentov bola jeho žaloba zamietnutá, keďže súd prvej inštancie sa s právnym posúdením nekalosúťažného konania v komplexe ani nezaoberal a odvolací súd ho „vybavil“ jediným bodom 33., ktorý sa za riadne odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP nemôže považovať. Rozhodnutie odvolacieho súdu ani v spojitosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre toto rozhodnutie, a preto ho dovolateľ považuje za nepresvedčivé, arbitrárne a nepreskúmateľné.

7. K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobca uviedol, že odvolací súd sa svojím rozhodnutím zásadne a bez vysvetlenia odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, konkrétne nesprávne a v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu riešil právnu otázku posúdenia konania podnikateľa ako nekalosúťažného.

8. Dovolateľ uviedol, že právna otázka, ktorú riešil odvolací súd, spočívala v tom, či konanie žalovaného je alebo nie je tzv. nekalosúťažným konaním. Jej vyriešenie odvolacím súdom považuje dovolateľ za nesprávne, nakoľko podľa jeho názoru konanie žalovaného tak, ako ho podrobne popísal a preukázal dovolateľ, napĺňa z právnej stránky všetky atribúty pre posúdenie konania podnikateľa ako nekalosúťažného. Dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu, že tento postavil celé posúdenie konania žalovaného iba na podobnosti obchodného mena žalobcu a žalovaného, avšak neprihliadol na ostatné a podstatné aspekty celého prípadu, najmä na komplexné správanie žalovaného v jeho súvislostiach. Predmetný spor nie je iba o ochranu pred vopred plánovaným, nebezpečným a nedovoleným konaním nekalosúťažného charakteru, ktoré je potrebné vnímať a posudzovať vo vzájomných súvislostiach, ktoré má negatívne dôsledky na podnikanie a je preto v zmysle Obchodného zákonníka zakázané.

9. Dovolateľ uviedol, že odvolací súd sa svojimi závermi, že sa nejedná o nekalosúťažné konanie, odchýlil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá práve takéto konanie právne posudzuje ako nekalosúťažné, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Obo 344/1999 zo dňa 6.6.2020, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 41CoPv/1/2018 zo dňa 28.11.2018, rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. Obdo V 79/2020 zo dňa 20.3.2023 a sp. zn. 4Obo/6/2008 zo dňa 21.12.2009. Argumentoval, že samotné vyvolanie nebezpečenstva zámeny je konštruované na

princípe objektívnej zodpovednosti. Porušiteľovi nie je nutné preukazovať úmysel vyvolať nebezpečenstvo zámieny, ale postačí iba vedomie o tom, že zámienka môže nastať. V posudzovanom prípade sa jednoznačne jedná o nebezpečenstvo takejto zámieny, a preto túto otázku súd nesprávne právne posúdil. Ďalej uviedol, že z rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že nakopírovanie a zneužitie podkladov iného súťažiteľa vytvára pre porušiteľa lepšie postavenie na trhu, nakoľko benefituje (parazituje) z cudzej práce a cudzej investície. Takáto okolnosť postačuje na to, aby takéto konanie bolo definované ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a zároveň subsumované pod generálnu klauzulu nekalosúťažného konania v zmysle § 44 ods. 1 Obchodného zákonníka.

10. Dovolateľ považuje tiež za nesprávny záver odvolacieho súdu, v zmysle ktorého je existencia skutočnej ujmy imanentným znakom nekalosúťažného konania, t. z. že súd nesprávne vyžaduje nevyhnutnosť existencie ujmy pre konštatovanie nekalosúťažného konania. Takýto záver je v priamom rozpore so samotným znením § 44 a nasl. Obchodného zákonníka, ako aj so skoršou judikatúrou, podľa ktorej ujma nemusí nastať, stačí, keď hrozí. K tomu poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Obo/147/2007 zo dňa 12.12.2008 a sp. zn. 1Obo/239/2006 zo dňa 22.4.2008.

11. Dovolateľ považuje za nesprávny tiež záver odvolacieho súdu, podľa ktorého „iba ak sú splnené všetky tri podmienky generálnej klauzuly, môže súd pristúpiť k posúdeniu konania zodpovedného subjektu z toho hľadiska, či sa jedná o niektorú zo skutkových podstát nekalej súťaže podľa § 45 až § 52 Obchodného zákonníka“.

12. Podľa názoru dovolateľa mal súd najskôr svoje skúmanie zamerať na to, či konanie žalovaného naplňa znaky osobitnej skutkovej podstaty nekalej súťaže, pričom podporne poukázal na závery Najvyššieho súdu ČR v konaní sp. zn. 32 Odo 1370/2005, v ktorom súd uviedol, že „vzťah generálnej klauzuly k jednotlivým skutkovým podstatám nekalej súťaže je taký, že pokiaľ bude naplnená niektorá zo zvláštnych skutkových podstát, bude mať protiprávne konanie súčasne znaky generálnej klauzuly; na druhej strane, ak dôjde ku konaniu, ktoré nenaplnia znaky niektorej zo zvlášť upravených skutkových podstát, môže sa napriek tomu jednať o nekalú súťaž, ak má znaky všeobecnej skutkovej podstaty“.

13. Otázka, či je potrebné najskôr skúmať naplnenie znakov generálnej klauzuly a až následne pristúpiť ku skúmaniu, či sa jedná o niektorú z osobitných skutkových podstát, nebola v praxi dovolacieho súdu ešte riešená, pričom od vyriešenia záviselo rozhodnutie súdu v tomto prípade. Je teda daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

15. Z § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu dovolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené zákonné predpoklady, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (III. ÚS 474/2017 a I. ÚS 438/2017).

16. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

17. Žalovaný odôvodňoval prípustnosť dovolania podľa 420 písm. f) CSP tým, že „odvolací súd prekvapivo odôvodnil svoje rozhodnutie, keď konštatoval, že odvolací súd teda dospel k záveru, že žaloba bola podaná nedôvodne, nakoľko nebola naplnená žiadna z tvrdených podstát nekalosúťažného

konania, ale v tomto spore sa jedná o odídenie bývalého konateľa a spoločníka, a teda o vytvorenie novej konkurencie pre žalobcu, to však nie je v podmienkach trhovej ekonomiky zakázané, a teda na strane žalovaného nedošlo k vyvolávaniu nebezpečenstva zámeny, parazitovaniu na povesti, neoprávnenému používaniu obchodného mena, ani inému konaniu v rozpore s dobrými mravmi v hospodárskej súťaži“. Toto konštatovanie považuje žalobca za nepravdivé, pretože podľa jeho názoru súd prvej inštancie nikde vo svojom rozsudku tento záver nevyslovil. Dovolateľ má teda za to, že odvolací súd prijal úplne nový právny aj skutkový záver bez toho, aby svoje rozhodnutie riadne odôvodnil.

18. Dovolací súd poukazuje na bod 9. rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom konajúci súd uviedol, že „žalovaný v hospodárskej súťaži nepoužil obchodné meno, ktoré v tom čase používal žalobca, zápis obchodného mena do obchodného registra bez reálneho výkonu podnikateľskej činnosti nebol spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo zámeny s podnikom, obchodným menom, osobitným, označením alebo výrobkami alebo výkonmi žalobcu, z výslovného upozorňovania obchodných partnerov na odlišné subjekty žalobcu a žalovaného pri uzatváraní zmluvných vzťahov v žiadnom ohľade nevyplyva zámer žalovaného akokoľvek využívať povest' žalobcu“.

19. S poukazom na citovaný bod prvoinštančného rozhodnutia najvyšší súd konštatuje, že nie je dôvodná námietka dovolateľa, že „odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie s prekvapivým odôvodnením, keď uviedol, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že na strane žalovaného nedošlo k nekalosúťažnému konaniu“.

20. Dôvodná je však námietka žalobcu týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia, v zmysle ktorej žalobca namieta, že „súd prvej inštancie nikde neuviedol, či dovolateľom popísané konanie žalovaného spĺňalo, resp. malo znaky nekalosúťažného konania, či dovolateľ preukázal jednotlivé aspekty generálnej klauzuly“. V prvom rade je nutné vytknúť súdu prvej inštancie, že odôvodnenie rozsudku v podstatnej časti tvorí doslovný prepis písomných podaní a ústnych prednesov strán sporu na pojednávaní, pričom absentuje najdôležitejšia časť dokazovania, a to aké skutočnosti z jednotlivých dôkazov vyplývajú, t. j. aké tvrdenia strán sporu považoval súd prvej inštancie za preukázané, resp. za nepreukázané. Je absolútne nepreskúmateľné, ak prvoinštančný súd vo svojom rozsudku uviedol, že vykonal výsluch svedka a v tejto súvislosti iba uviedol, že „svedok stranám sporu vlastnými slovami opísal ako vnímal ako došlo k veciam uvedeným v žalobe; následne odpovedal na otázky“. Prvoinštančný súd v závere odôvodnenia svojho rozhodnutia iba stroho konštatoval, že „žalovaný v hospodárskej súťaži nepoužil obchodné meno, ktoré v tom čase používal žalobca, zápis obchodného mena do obchodného registra bez reálneho výkonu podnikateľskej činnosti nebol spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo zámeny s podnikom, obchodným menom, osobitným označením alebo výrobkami alebo výkonmi žalobcu, z výslovného upozorňovania obchodných partnerov na odlišné subjekty žalobcu a žalovaného pri uzatváraní zmluvných vzťahov v žiadnom ohľade nevyplyva zámer žalovaného akokoľvek využívať povest' žalobcu“. Takéto konštatovanie možno hodnotiť ako nedostatočné, pretože z neho nevyplyva, z akých dôkazov súd prvej inštancie vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a zároveň z neho nevyplyva, ako sa súd vysporiadal s ďalšou namietanou skutkovou osobitnou podstatou nekalej súťaže, a to vyvolaním nebezpečenstva vyvolania zámeny, keď odôvodnenie prvoinštančného rozsudku obsahuje iba citáciu § 48 Obchodného zákonníka (parazitovanie na povesti).

21. Odvolací súd v bode 25. svojho rozhodnutia uviedol, že „žalobca pôvodne žalobou uplatnený nárok odvodzuje od užívania označenia „stor“, „strocad“, a teda poukazuje najmä na vyvolávanie nebezpečenstva zámeny, parazitovanie na povesti, neoprávnené používanie obchodného mena, ktoré mu mali privodiť znížené obraty“. Ďalej odvolací súd konštatoval, že „žalobca nebol natoľko konkrétny, aby z vykonaného dokazovania vyplynul konkrétny záver, v príčinnej súvislosti s akým konaním žalovaného malo dôjsť k zníženiu obratu“ a tiež, že „nebolo v konaní hodnoverným spôsobom preukázané žiadne konanie žalovaného, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi a ani také konanie žalovaného, ktoré by mohlo vzbudzovať podozrenie z nekalosúťažného konania žalovaného voči žalobcovi“.

22. Vzhľadom na uvedené je nutné konštatovať, že ani odôvodnenie odvolacieho súdu neposkytlo žalobcovi dostatočnú a presvedčivú argumentáciu týkajúcu sa nepriznania uplatneného nároku. Odvolací

súd v odôvodnení konštatuje, že žalobca nebol dostatočne konkrétny vo svojich tvrdeniach, akým konaním žalovaného malo dôjsť k nekalosúťažnému konaniu, pričom však svoje konštatovanie nekonfrontoval so žalobcovými tvrdeniami uvedenými v žalobe a v jednotlivých podaniach, kde žalobca uvádzal, v čom malo spočívať nekalosúťažné konanie žalovaného. Za nedostatočné možno označiť tiež vyjadrenie názoru odvolacieho súdu, že „nebolo v konaní hodnoverným spôsobom preukázané žiadne konanie žalovaného, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi a ani také konanie žalovaného, ktoré by mohlo vzbudzovať podozrenie z nekalosúťažného konania žalovaného voči žalobcovi“ bez uvedenia podrobnejšej právnej argumentácie.

23. Dovolací súd s poukazom na body 18. až 23. uzatvára, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou zmätočnosti uvedenou v § 420 písm. f) CSP.

24. Napriek konštatovaniu existencie vady zmätočnosti je podľa názoru dovolacieho súdu možné zaoberať sa prípustnosťou dovolania podľa 421 ods. 1 CSP a namietaným dovolacím dôvodom podľa § 432 CSP. Dovolateľ v dovolaní nastolil dve právne otázky - prvú, či pre naplnenie skutkovej podstaty nekalej súťaže je potrebné naplniť najprv znaky generálnej klauzuly a následne skúmať „osobitné“ skutkové podstaty a druhú, či konanie žalovaného je alebo nie je tzv. nekalosúťažným konaním.

25. V súvislosti s prvou nastolenou otázkou dovolateľ vyjadril nesúhlas s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého „iba ak sú splnené všetky tri podmienky generálnej klauzuly, môže súd pristúpiť k posúdeniu konania zodpovedného subjektu z toho hľadiska, či sa jedná o niektorú zo skutkových podstát nekalej súťaže podľa § 45 až § 52 Obchodného zákonníka“ (bod 24. napadnutého uznesenia). Podľa názoru dovolateľa tento právny názor nie je správny a súd mal najskôr svoje skúmanie zamerať na to, či konanie žalovaného naplňa znaky osobitnej skutkovej podstaty nekalej súťaže, pričom podporne poukázal na závery Najvyššieho súdu ČR v konaní sp. zn. 32 Odo 1370/2005, v ktorom súd uviedol, že „vzťah generálnej klauzuly k jednotlivým skutkovým podstatám nekalej súťaže je taký, že pokiaľ bude naplnená niektorá zo zvláštnych skutkových podstát, bude mať protiprávne konanie súčasne znaky generálnej klauzuly; na druhej strane, ak dôjde ku konaniu, ktoré nenaplňa znaky niektorej zo zvlášť upravených skutkových podstát, môže sa napriek tomu jednať o nekalú súťaž, ak má znaky všeobecnej skutkovej podstaty“. Otázka, či je potrebné najskôr skúmať naplnenie znakov generálnej klauzuly a až následne pristúpiť ku skúmaniu, či sa jedná o niektorú z osobitných skutkových podstát, nebola podľa názoru dovolateľa v praxi riešená.

26. Dovolací súd v súvislosti s posudzovaním nastolenej právnej otázky poukazuje na odbornú literatúru, v zmysle ktorej „(p)ri posudzovaní konania v rámci hospodárskej súťaže platí základné pravidlo (konceptia všeobecnej a permanentnej platnosti generálnej klauzule): a) konanie, ktoré naplňa znaky generálnej klauzule, je vždy považované za nekalosúťažné, a teda zakázané, b) ak konanie naplňa niektorý z explicitne vyjadrených znakov vymedzených v ods. 2 a zároveň naplňa základné znaky generálnej klauzule, pôjde o nekalosúťažné konanie, ktoré je zákonom zakázané. ... Konanie naplňajúce znaky generálnej klauzuly, ako aj jednotlivých jej podstát vymedzených druhým odsekom má charakter civilného ohrozovacieho deliktu, pričom nie je potrebné, aby ujma vznikla, stačí objektívna hrozba vzniku ujmy či už materiálnej alebo imateriálnej... . Právnu kvalifikáciu nekalosúťažného konania v konečnom dôsledku v prípade sporov z takéhoto konania definuje súd, pričom to isté konanie môže naplňať viaceré skutkové podstaty nekalej súťaže súčasne, nevynímajúc súbeh s generálnou klauzulou... .“ (Patakyová, M. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2022, s. 200).

27. Ďalej poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Obdo/9/2023 zo dňa 3.9.2024, v zmysle ktorého „nekalosúťažné konanie podľa § 44 ods. 1 Obchodného zákonníka alebo podľa špeciálnych skutkových podstát nekalej súťaže v § 45 až 52 obchodného zákonníka je koncipované ako ohrozovací delikt. Subjekty nekalej súťaže sa tak môžu proti konaniu súťažiteľa domáhať ochrany už v čase, kedy jeho konanie môže ujmu spôsobiť, teda spôsobenie ujmy reálne hrozí. Generálna klauzula obsiahnutá v § 44 ods. 1 Obchodného zákonníka je všeobecným ustanovením formulujúcim základné podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne, aby bolo možné konkrétne

konanie sťažiteľa subsumovať pod niektorú z osobitných skutkových podstatí nekalej sťažáže. Zákom vymedzené skutkové podstaty sú demonštratívnu enumeráciou (vyjadrenou slovom najmä) uvedené v § 44 ods. 2 Obchodného zákonníka a následne podrobne upravené v § 45 až 52 Obchodného zákonníka. Zároveň ustanovenie § 44 ods. 1 Obchodného zákonníka predstavuje tiež samostatnú skutkovú podstatu, teda samostatne aplikovateľné ustanovenie zákona. Na označenie konkrétneho konania sťažiteľa ako konania nekalosťažážného a jeho postih v takomto prípade postačí, ak dané konanie kumulatívne naplní tri vyššie definované podmienky. Pokiaľ ide o vymedzenie z pohľadu právnych noriem všeobecných a právnych noriem osobitných alebo špeciálnych, špeciálne skutkové podstaty iba dopĺňajú ustanovenie § 44 ods. 1 Obchodného zákonníka. Keďže sú uvedené demonštratívnym výpočtom, umožňujú „dotváranie“ práva proti nekalej sťažži súdnej judikatúre. To znamená, že osobitné skutkové podstaty nie sú voči generálnej klauzule vo vzťahu špeciality (*lex specialis*) a generálna klauzula nepredstavuje voči osobitným skutkovým podstatám ustanovenie *lex generalis* aplikované subsidiárne. Osobitné skutkové podstaty sú iba spresnením a príkladom typických nekalosťažážných konaní. Pokiaľ ide o samotný vzťah generálnej klauzuly nekalej sťažáže a špeciálnych skutkových podstatí, tento vzťah je možné chápať ako vzťah kumulatívny. Subsumovanie určitého konania pod niektorú špeciálnu skutkovú podstatu nekalej sťažáže sa podmieňuje predchádzajúcim kumulatívnym naplnením všetkých troch znakov generálnej klauzuly nekalej sťažáže, t. j. konanie v hospodárskej sťažži alebo hospodárskom styku, rozpor tohto konania s dobrými mravmi sťažáže a jeho spôsobilosť privodiť ujmu inými sťažžiteľom, spotrebiteľom alebo ďalším zákazníkom (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 2085/2007 zo dňa 14. júla 2008, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 139/2008 zo dňa 29. apríla 2008). „Generálna klauzula je prostriedkom proti sťažážným metódam porušujúcim dobré mravy, ktoré nemožno podriaďovať pod niektorú zo špeciálnych skutkových podstatí nekalosťažážného konania.“ (VOZÁR, Jozef. Reklama a právo. 1. vyd. Bratislava: VEDA, 1997. s. 54). Generálna klauzula nekalej sťažáže v § 44 ods. 1 Obchodného zákonníka ako právne záväzná legálna definícia tohto pojmu, charakterizuje nekalú sťažáž ako konanie, pričom špecifikuje znaky, ktoré takéto konanie musí mať, resp. vykazovať. Ide taktiež o všeobecné zákonné ustanovenie, pod ktoré sa subsumuje určité konanie vykazujúce znaky v ňom ustanovené, pokiaľ toto konanie nie je možné kvalifikovať ako konanie podľa špeciálnej skutkovej podstaty nekalej sťažáže. Z vyššie uvedeného možno vyvodit, že práve generálna klauzula určuje znaky každého nekalosťažážného konania“.

28. Z uvedeného vyplýva, že imanentnou súčasťou každej demonštratívne vymenovanej osobitnej skutkovej podstaty nekalej sťažáže je splnenie troch kumulatívnych podmienok, ktoré sú potrebné na to, aby bolo možné konkrétne konanie sťažiteľa subsumovať práve pod niektorú z osobitných skutkových podstatí nekalej sťažáže. S poukazom na uvedené, nie je podstatné, či mal súd najskôr svoje skúmanie zamerať na to, či konanie žalovaného naplnia znaky osobitnej skutkovej podstaty nekalej sťažáže, pretože aj pri skúmaní žalovanej skutkovej podstaty „parazitovanie na povesti“ musel súd vyhodnotiť, či označené konanie žalovaného spĺňa podmienky: či ide o konanie v hospodárskej sťažži, či je konanie v rozpore s dobrými mravmi sťažáže, či je spôsobilé privodiť iným sťažžiteľom ujmu a v prípade parazitovania na povesti aj, či ide o úmyselné konanie s cieľom získať pre seba alebo iného prospech a zavinenie. Keďže subsumovanie určitého konania pod niektorú špeciálnu skutkovú podstatu nekalej sťažáže je podmienené predchádzajúcim kumulatívnym naplnením všetkých troch znakov generálnej klauzuly nekalej sťažáže, nie je správny názor dovolateľa, že súd mal najskôr svoje skúmanie zamerať na to, či konanie žalovaného naplnia znaky osobitnej skutkovej podstaty nekalej sťažáže, a preto v tejto časti nie je dovolanie žalobcu dôvodné.

29. Na druhú otázku, či konanie žalovaného je alebo nie je nekalosťažážným konaním, nemohol dať dovolací súd relevantnú odpoveď pre jej predčasnosť, a to v súvislosti s vyššie konštatovanou vadou zmatečnosti a nepreskúmateľnosťou práve v tej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorá sa viaže k vyhodnoteniu/nevyhodnoteniu konkrétneho konania žalovaného ako nekalosťažážného.

30. Dovolateľ tiež v dovolaní v rámci dovolacích dôvodov namieta záver odvolacieho súdu, v zmysle ktorého je existencia skutočnej ujmy imanentným znakom nekalosťažážného konania, t. z. že súd nesprávne vyžaduje nevyhnutnosť existencie ujmy pre konštatovanie nekalosťažážného konania. S

poukazom na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia dovolací súd konštatuje, že takýto záver odvolacieho súdu z neho vyplýva. Odvolací súd v bode 24. svojho rozhodnutia uvádza, že „na to, aby sa jednalo o nekalé súťažné konanie je potrebné kumulatívne naplnenie a) ide o konanie v hospodárskej súťaži, b) takéto konanie je v rozpore s dobrými mravmi a c) takéto konanie je spôsobilé privodiť ujmu“. Ďalej odvolací súd v súvislosti s hodnotením dôkaznej situácie žalobcu konštatoval, že „žalobca tiež nepreukázal dôvodnosť uplatňovaného nároku aj s ohľadom na skutočnosť, že sám dočasne upustil od používania „stor“, t. j. nie je zrejmé, ako mala uvedená skutočnosť vplývať na obrat žalobcu.“ (bod 26. napadnutého rozhodnutia). Vzhľadom na uvedené konštatoval, že „keďže nebolo preukázané nekalosúťažné konanie, nemožno priznať ani nárok na primerané zadostučinenie, a preto nepovažoval odvolací súd za účelné, aby ďalej analyzoval hypotetické nároky žalobcu na peňažné alebo nepeňažné zadostučinenie“. S poukazom na uvedené má dovolací súd za to, že dovolací dôvod, v zmysle ktorého odvolací súd nesprávne právne posúdil vec, keď vyžaduje nevyhnutnosť existencie ujmy pre konštatovanie nekalosúťažného konania, nie je dôvodný, pretože takýto záver z napadnutého rozhodnutia nevyplyva.

31. Dovolací súd s poukazom na body 18. až 23. uzatvára, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou zmätočnosti uvedenou v § 420 písm. f) CSP, a preto najvyšší súd žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže rovnakou vadou zmätočnosti je postihnuté aj konanie pred súdom prvej inštancie, dovolací súd aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (k tomu viď čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku) konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, a preto dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 449 ods. 2 CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

32. Po zrušení oboch meritórnych rozhodnutí súdov nižších inštancií, vrátane výrokov o náhrade trov doterajšieho konania bolo potrebné zrušiť aj rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa výšky priznaných trov konania.

33. V ďalšom konaní sú sudy nižšej inštancie (súd prvej inštancie a odvolací súd) viazané právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP).

34. Úlohou súdu prvej inštancie bude po vrátení veci opätovne vyhodnotiť vykonané dôkazy, uviesť závery plynúce z vykonaného dokazovania, ako aj vlastné úvahy, ktoré k týmto záverom viedli, a to v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Jeho úlohou bude opätovne posudzovať splnenie/nesplnenie podmienok pre definovanie konania žalovaného ako nekalosúťažného. V prípade pozitívneho záveru bude potrebné skúmať a vyhodnocovať žalobcom uplatnené nároky plynúce z nekalosúťažného konania.

35. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova aj o trovách pôvodného konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania), ako aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.